

Tweede EN-RE-redactioneel artikel Spanje september 2025

Spanje, de op één na grootste staat van Europa, is een grotendeels gedecentraliseerd land met 17 autonome regio's die elk hun eigen parlement en uitvoerende macht hebben. De meeste daarvan worden momenteel bestuurd door de PP (Partido Popular) (centrumrechts) met steun van Vox (een extreemrechtse populistische partij).

De centrale regering is een minderheidscoalitie van sociaaldemocraten op basis van de PSOE (Socialistische Partij) met wisselende steun van gematigde en extreemlinkse partijen (Sumar) en (Podemos) en van regionale nationalistische centrumrechtse en linkse partijen.

De oppositie bestaat uit de PP, een centrumrechtse conservatieve partij die het Franco-regime niet heeft afgezworen en voorstander is van privatisering van openbare diensten en belastingverlagingen die vooral gunstig zijn voor kiezers met een hoog inkomen. De PP heeft de laatste algemene verkiezingen gewonnen, maar zonder meerderheid, waardoor zij in de greep is van Vox, die racistische vijandigheid jegens immigranten uit Afrika en vooral moslims probeert aan te wakkeren.

Zowel de PP als Vox hebben aangetoond niet in staat te zijn om in het belang van de meerderheid van de burgers te regeren door klimaatverandering te ontkennen en te bezuinigen op bosontginning en de herinrichting van potentiële overstromingsgebieden, wat heeft geleid tot de enorme overstromingen in de regio Valencia, waarbij meer dan 200 doden zijn gevallen en de regio ernstige economische schade heeft geleden. Dit heeft ook geleid tot de enorme bosbranden die in de zomer van 2025 in het westen van Spanje hebben gewoed.

Bijna alle Spaanse partijen hebben te kampen met corruptie door een minderheid van hun leden, wat het idee voedt dat democratie geen efficiënte remedies kan bieden voor sociale onrechtvaardigheid en waardoor burgers hun interesse in de politiek verliezen.

De Spaanse economie heeft het hoogste groeipercentage in Europa, mede dankzij de groeiende populatie van jonge immigranten uit Latijns-Amerika en Afrika, die het lage geboortecijfer van Spaanse gezinnen compenseren.

Toerisme en export genereren een belangrijk deel van het bbp, maar er is sprake van toenemende ongelijkheid, deels als gevolg van onvoldoende belastingheffing op hoge inkomens en vermogens en het ontbreken van een efficiënte belastinghervorming ten gunste van mensen met lage inkomens.

De centrale regering gelooft in het maximaliseren van hoogwaardige sociale diensten in publieke handen, terwijl de oppositie voorstander is van belastingverlaging en privatisering van sociale diensten in de regio's waar zij regeert.

Wat de internationale betrekkingen betreft, is de regering voorstander van verdere EU-integratie, die door de meerderheid van de bevolking wordt gesteund, de verdediging van Oekraïne zonder afbreuk te doen aan de begrotingsmiddelen, onafhankelijkheid van de door Trump opgelegde maatregelen, het einde van de genocide in Gaza en de toepassing van het tweestatenbeleid met de wederopbouw van Gaza en Transjordanië door de EU.

De katholieke kerk in Spanje profiteert nog steeds van een speciale relatie die tijdens de burgeroorlog is ontstaan, terwijl de staat de niet-confessionele aanbevelingen van de Raad van Europa ondersteunt. Sommige reactionaire bisschoppen steunen nog steeds Vox en PP, maar over het algemeen volgt de katholieke kerk de aanbevelingen van paus Franciscus en paus Leo in het bevorderen van gelijke rechten voor alle burgers, ongeacht hun religieuze overtuiging of sociale en

etnische afkomst. De Spaanse jeugd is overwegend niet-religieus en streeft naar sociale rechtvaardigheid en mensenrechten.

25/09/25 Een Spaanse vriend en collega stuurde me het volgende commentaar:

Om nog iets toe te voegen, denk ik dat er melding moet worden gemaakt van de toenemende politieke confrontatie, met spanningen en beledigingen, waarin de Spaanse politiek verwickeld is. Deze confrontatie, soms met beledigingen, maakt effectief regeren vrijwel onmogelijk, omdat er een versnipperd parlement is waarin de belangen van elke partij sterk tegenstrijdig zijn, wat de machtspositie van minderheidsgroepen bevordert en het bereiken van akkoorden bemoeilijkt. Als we hieraan toevoegen dat de twee grootste partijen – met name de PP – niet bereid zijn om de toon te matigen en overeenkomsten te sluiten, en dat sommige van de partijen die de sleutel tot overeenkomsten in handen hebben, onafhankelijkheidsstrijders zijn en alleen maar voordelen voor hun regio en het bereiken van onafhankelijkheid nastreven, dan hebben we een zeer moeilijke cocktail.